

Súčasn \acute{e} výsledky hodnotenia skríningu karcinómu prsníka na Slovensku

**A.Kallayová¹, Z. Bárđyová^{1,2}, J.Trautenberger Ricová¹,
M.Horváthová^{2,3}, M. Rečková¹**

¹Národný onkologický inštitút, Bratislava, www.noisk.sk

²Trnavská univerzita v Trnave, FZaSP, Trnava

³Odborná pracovná skupina pre zabezpečenie kvality mamografických pracovísk
Komisie MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiodiagnostike, radiačnej onkológii a
nukleárnej medicíne

XLII. SLOVENSKÝ RÁDIOLOGICKÝ KONGRES
24. - 25. 6. 2021, Trnava

Zoznam organizácii spolupracujúcich v skríningu

1. **MZ SR** = garant skríningových programov → v rámci MZSR predovšetkým OVZSaP, komunikačný odbor a ďalšie zainteresované odbory (napr. legislatívny, digitalizácie a informatizácie ...)
2. **Komisia MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiagnostike, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne**
3. **Odborná pracovná skupina pre zabezpečenie kvality mamografických pracovísk Komisie MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiagnostike, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne**
4. **Slovenská rádiologická spoločnosť, Semadi** → vzdelávanie
5. **Komisia MZ SR pre skríningy** → 5 pracovných skupín

Zoznam organizácii spolupracujúcich v skríningu

- 6. Pracovná skupina pre skríning KPR** → interdisciplinárna spolupráca zástupcovia: zdravotných poisťovní; ÚDZS; skríningových mamografických pracovníkov; zástupcovia odborných spoločností (*rádiologickej, gynekologickej, VLD, patologickej, chirurgickej*); zástupcovia patientskych organizácií; hlavný odborník rádiológie sieť okresných a krajských odborníkov rádiológie; zástupcovia NCZI
- 7. NCZI** → zber dát, dátová pracovná skupina pre skríningové programy MZSR (vrátane vedúceho NOR)
- 8. NOI** → koordinácia skríningového programu, hodnotenie, interpretácia a návrh aktualizácie a ďalšieho fungovania skríningového programu, predkladanie správy garantovi skríningového programu - MZSR
- 9. Medzinárodní partneri** - IBA/UZIS ČR, ISPRO Taliansko, Euthopia, IARC ...

Mamografický skríning karcinómu prsníka

dlhodobý systematický štátom podporovaný a garantovaný program vyhládávania včasných štádií rakoviny prsníka asymptomatických žien vo veku 50-69 rokov

pri účasti žien 70 percent a viac

- ✓ *klesá mortalita o 30 percent*
- ✓ *zlepšuje sa kvalita života žien*

Skríningová populácia

- ✓ **Nárok** na skríningovú mamografiu v populácii 50-69 ročných (pri zohľadnení inkluzných a exkluzných kritérií) má 727 868 žien raz za 2 roky,
t.j. **363 934 žien každý rok**¹
- ✓ na základe údajov zo zdravotných poisťovní absolvovalo v roku 2020 mamografické vyšetrenie 111 844 žien, t.j. 30,7% žien
→ údaj však zahŕňa skríningovú, preventívnu, diagnostickú mamografiu, ktorú v súčasnosti na základe poskytnutých údajov nevieme rozlíšiť!

Účasť žien na mamografickom skríningu

- ✓ V roku 2020 bolo na preverených skríningových mamografických pracoviskách vyšetrených skríningovou mamografiou **38 844 žien,**
t. j. 10,7% populácie žien

Účasť žien na mamografickom skríningu

**Pozývanie žien
zdravotnými
poistovňami na
skríningové
mamografické
vyšetrenie v
roku 2020**

3-mesačné prerušenie pozývania žien v dôsledku pandémie COVID-19

Účasť žien na mamografickom skríningu

- ✓ Poistovňami bolo **pozvaných 81 200 žien**
 - z toho bolo na preverených skríningových mamografických pracoviskách vyšetrených skríningovou mamografiou **7 759 žien, t.j. 9,6% pozvaných žien** → t.j. **2,1% populácie žien**
 - z toho bolo na iných ako skríningových mamografických pracoviskách vyšetrených skríningovou mamografiou **4 490 žien, t.j. 5,5% pozvaných žien** → t.j. **1,2% populácie žien**
 - okrem toho bolo na preverených skríningových mamografických pracoviskách vyšetrených skríningovou mamografiou ďalších **31 085 žien, t.j. 8,5% populácie žien**

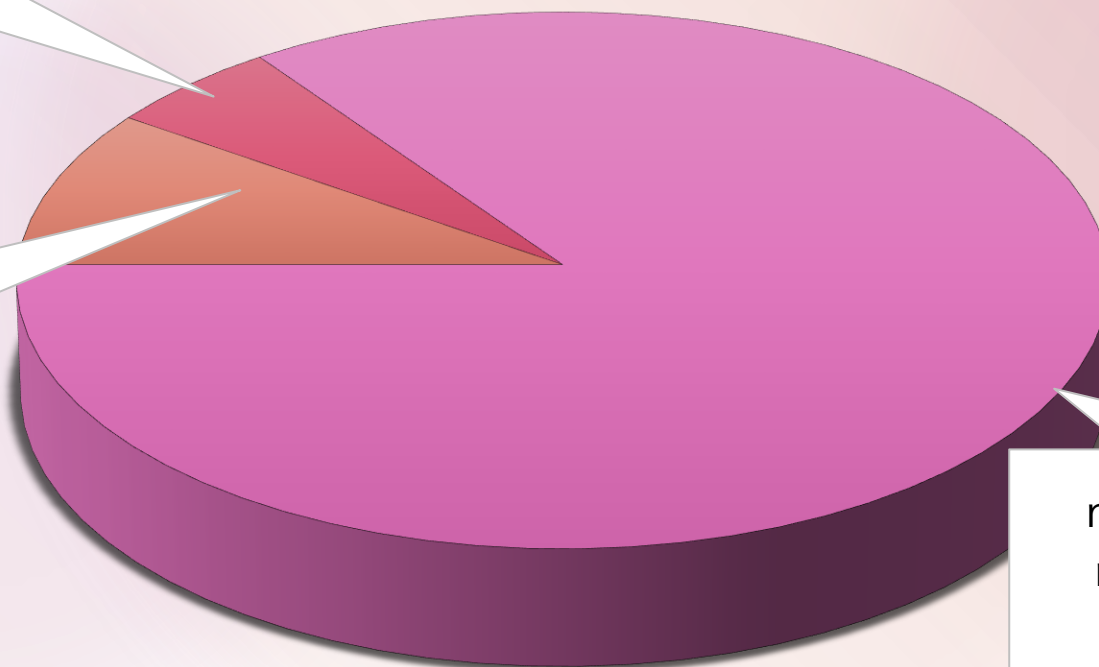
Účasť žien na mamografickom skríningu

iné ako skríningové
mamografické pracovisko

5,5 %

preverené skríningové
mamografické pracovisko

9,6 %

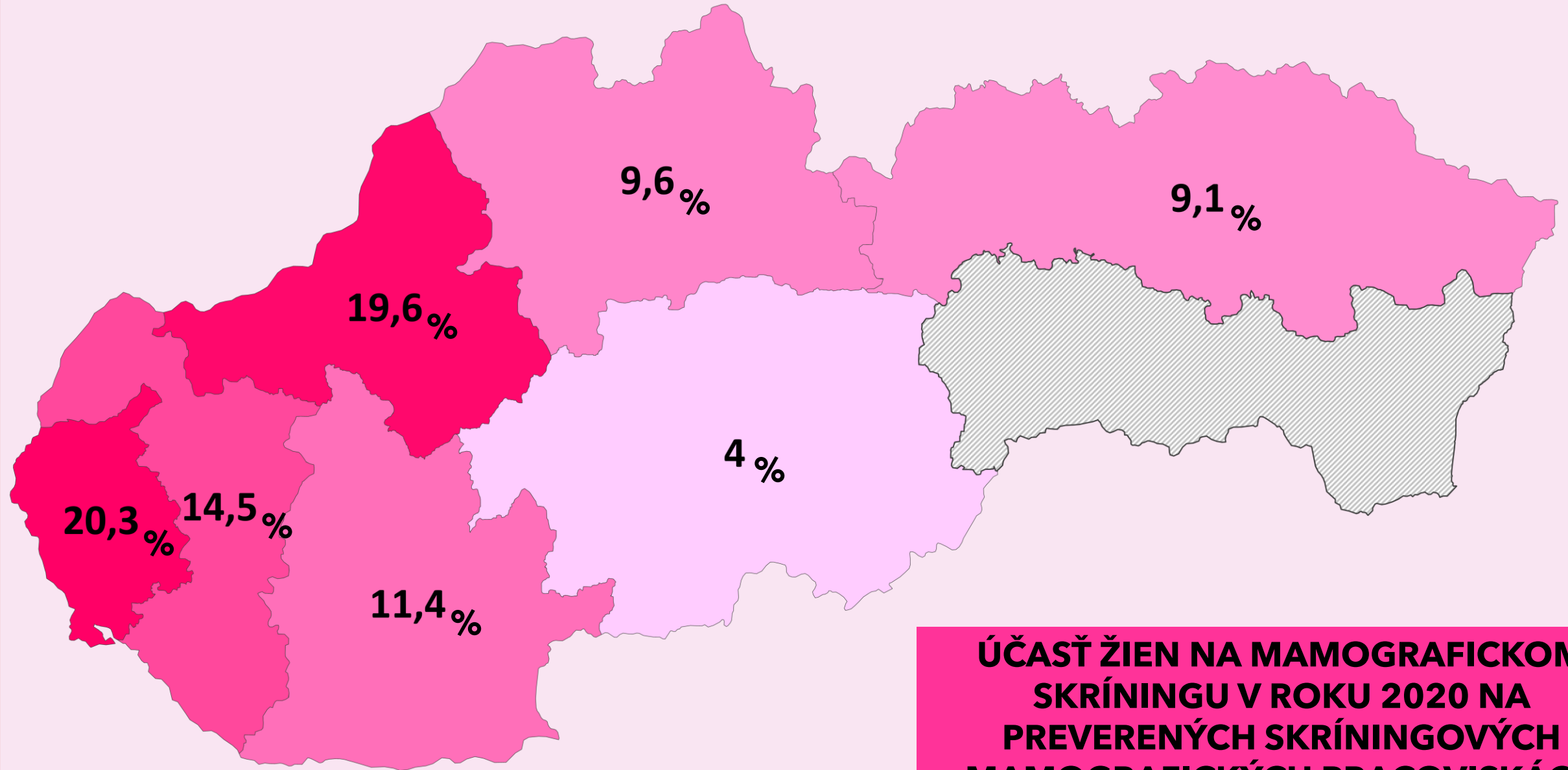
neabsolvovali skríningové
mamografické vyšetrenie

84,9 %

Účasť (%)

20,3

4

**ÚČASŤ ŽIEN NA MAMOGRAFICKOM
SKRÍNINGU V ROKU 2020 NA
PREVERENÝCH SKRÍNINGOVÝCH
MAMOGRAFICKÝCH PRACOVISKÁCH
PODĽA KRAJOV**

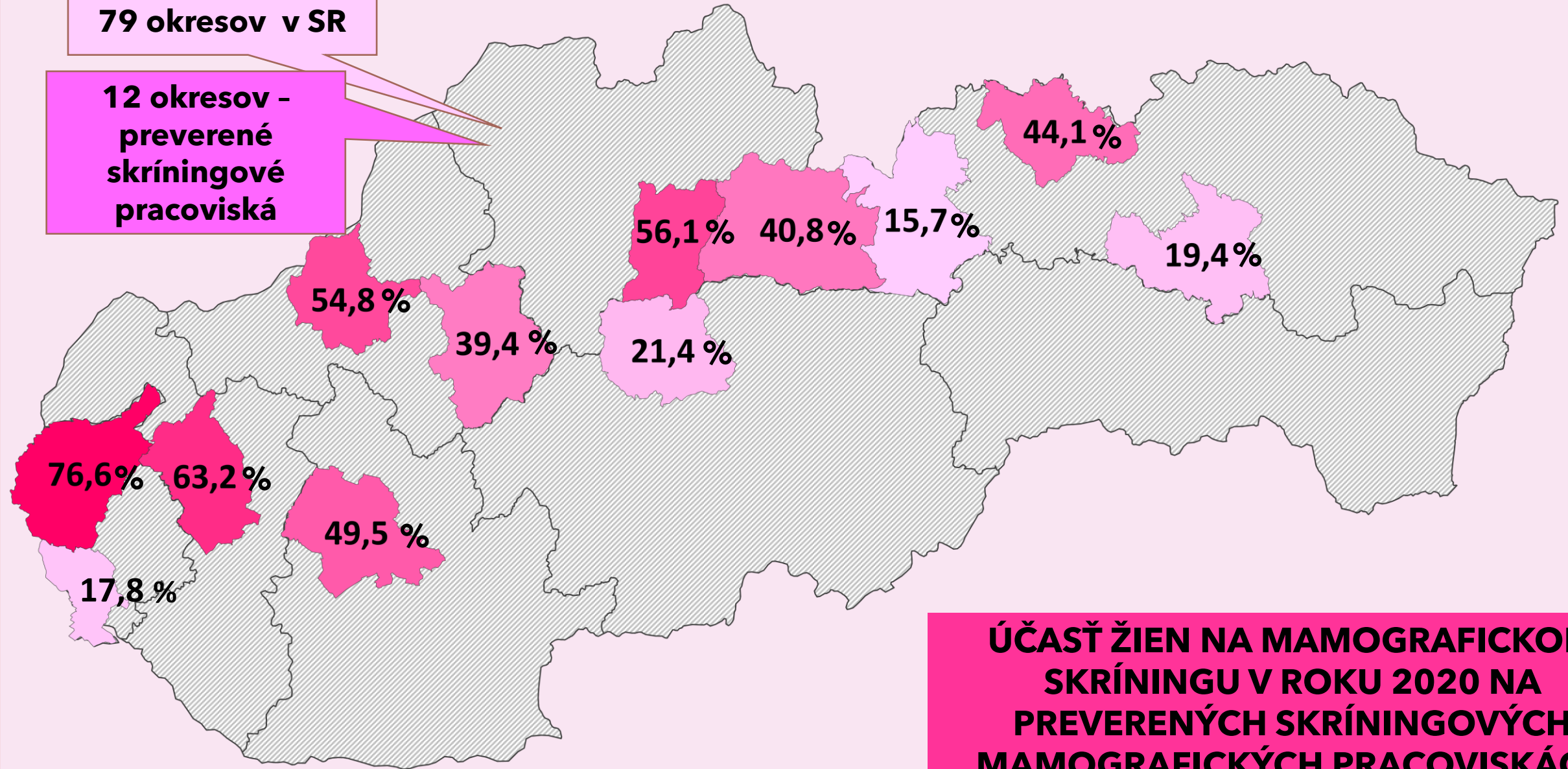
Účasť (%)

76,6

15,7

79 okresov v SR

12 okresov -
preverené
skriningové
pracoviská

**ÚČASŤ ŽIEN NA MAMOGRAFICKOM
SKRÍNINGU V ROKU 2020 NA
PREVERENÝCH SKRÍNINGOVÝCH
MAMOGRAFICKÝCH PRACOVISKÁCH
PODĽA OKRESOV**

Zistené malignity

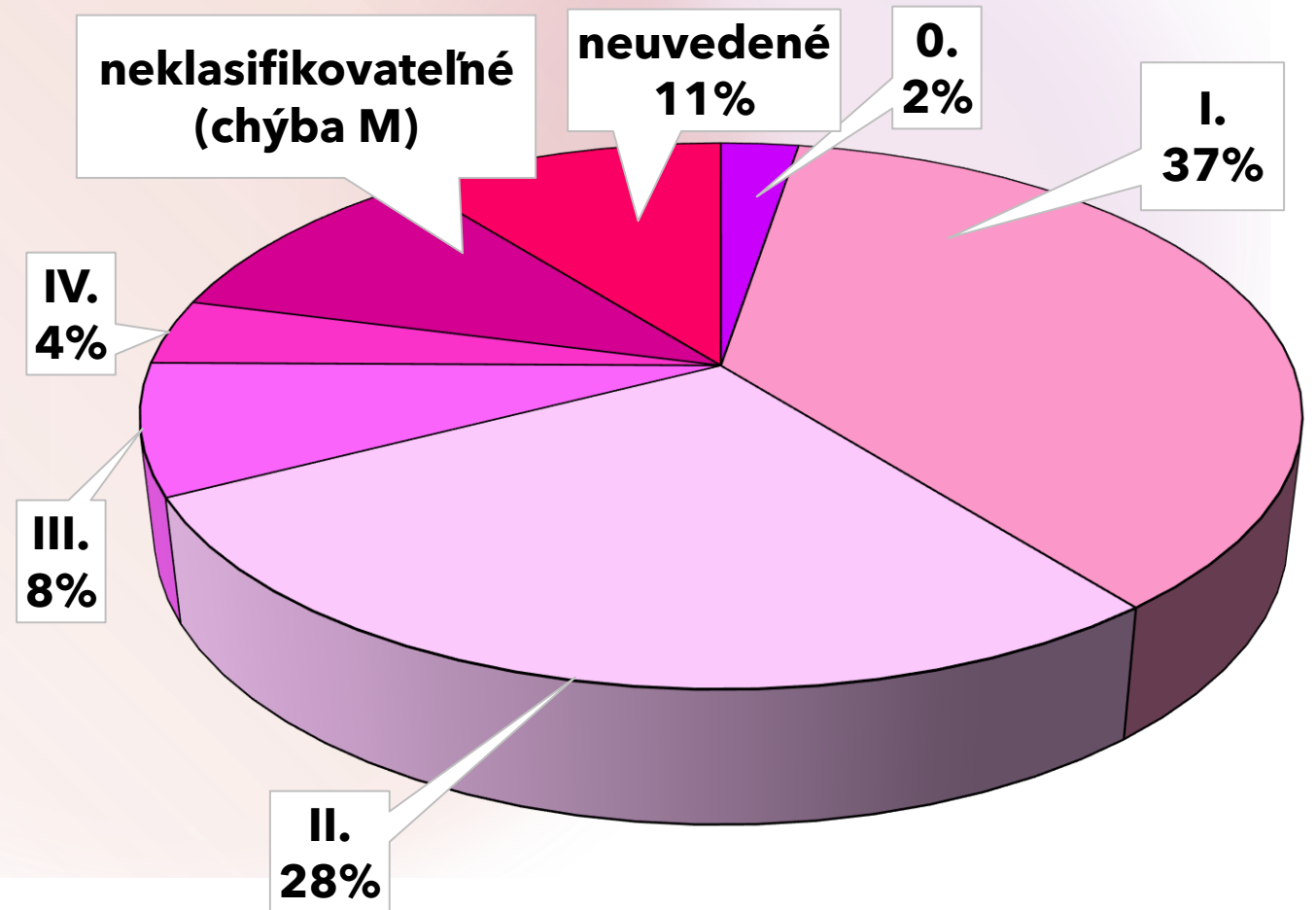
38 844 žien vyšetrených
skríningovou mamografiou

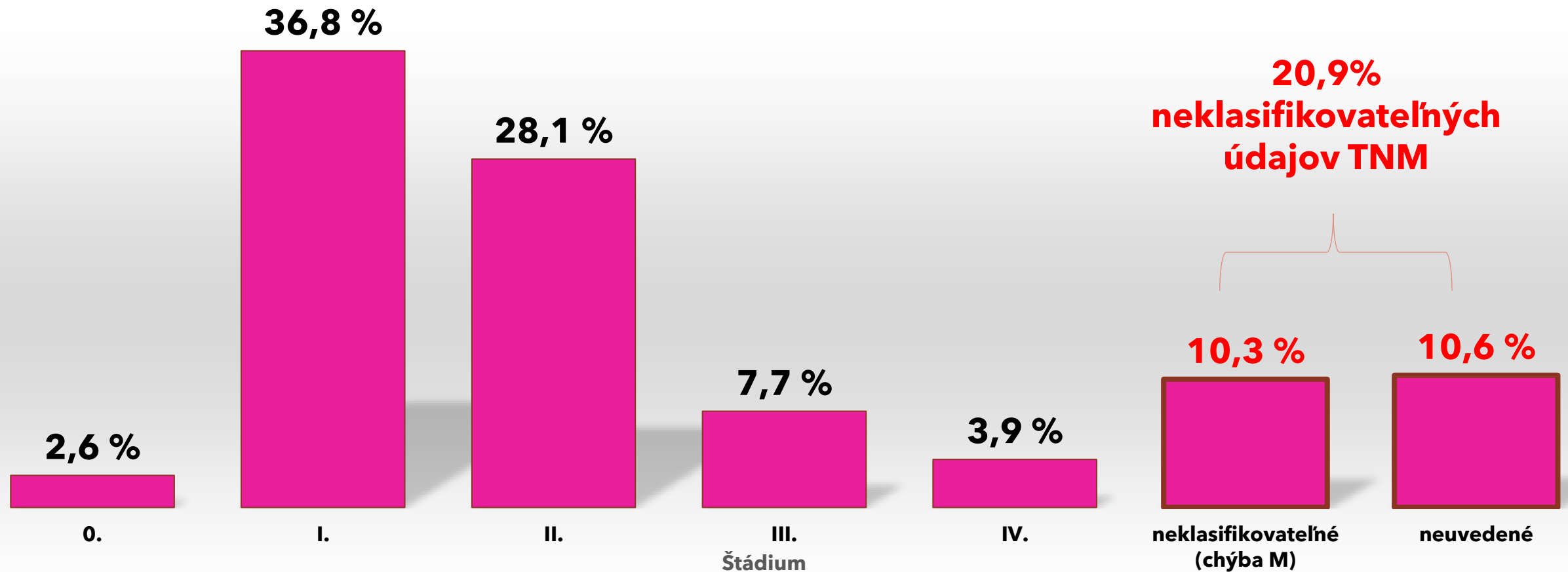
diagnostikovaných
310 malignít

8 prípadov
na 1 000 žien

Štádia skrínigovou mamografiou zistených malignít

Oportúnny skrínig

- ✓ Počet žien v oportúnnom skrínigu **tohto času z daných údajov nie je možné stanoviť**

Preverené skrínigové mamografické pracovisko vykonáva

- 1.** Vstupná previerka
- 2.** Opakované previerky so zvyšujúcou sa úrovňou požiadaviek na vývoj do breast unit
- 3.** Vyšetrenie a doriešenie 5 000 a viac skrínigových mamografií ročne v časovom limite správneho manažmentu; Dvojité nezávislé hodnotenie
- 4.** Interdisciplinárna spolupráca cestou funkčnej prsníkovej komisie
- 5.** Funkčná väzba na vyššie doriešujúce pracovisko
- 6.** Spolupráca s NOI (koordinácia procesov, zber, vyhodnocovanie a interpretácia dát)
- 7.** Spolupráca so všetkými zdravotnými poisťovňami
- 8.** Priebežné odborné konzultácie na vlastnom pracovisku, spolupráca a vzdelávanie
→ Rádiologická spoločnosť, Semadi

Úloha prsníkovej komisie pri preverenom skríningovom mamografickom pracovisku

- ✓ interdisciplinárna komisia lekárov odborníkov: rádiológ, onkológ, chirurg, radiačný onkológ a i. podľa potreby
- ✓ rieši všetky v skríningu zistené malignity
- ✓ kreuje optimálny individuálny diagnostickoterapeutický postup pre každú pacientku zaznamenaný v dokumentácii
- ✓ oboznamuje pacientku s optimálnym individuálnym diagnostickoterapeutickým postupom
- ✓ so súhlasom pacientky dohoduje a zabezpečuje výkon optimálneho individuálneho, diagnostickoterapeutického postupu

Oceňujeme prácu

- ✓ Preverených skrínigových pracovísk
- ✓ Prípravu a schválenie Štandardu pre výkon skrínigovej mamografie
- ✓ Prípravu Metodického pokynu na vykazovanie výkonov a diagnóz.....
- ✓ Zber a vyhodnotenie dát
- ✓ Prípravu programu zberu dát
- ✓ Spoluprácu zúčastnených a vynaloženú prácu pre mamograficky skrínig všetkých zúčastnených

Thank you

Oblasti skríningu, ktoré sú v riešení

- ✓ Zvýšiť počet preverených skrínigových pracovísk
- ✓ Zlepšiť a zväčšiť komplexnú sieť pracovísk
- ✓ Zvýšiť účasť žien na pracovisku
- ✓ Zjednotiť vykazovanie výkonov (podľa Metodického pokynu na vykazovanie výkonov a diagnóz)
- ✓ Podporiť vytváranie siete skrínigových a skrínig doriešujúcich vyšších pracovísk ,vyriešiť finančné ocenenie vyšších doriešujúcich pracovísk
- ✓ Doriešenie online zberu dát a validácia cestou NCZI a NOI
- ✓ Pripraviť a zaviesť efektívnejší pozývací systém podľa slovenských špecifík
- ✓ Zvýšiť vzdelávaciu a informačnú kampaň pre verejnosť
- ✓ Rozšíriť spoluprácu s patientskymi organizáciami

Spoluprácu s patientskymi organizáciami

onkopacient.sk

amazonky
občianske združenie

OZ SMARAGDY

VIKTORKY

NIE
RAKOVINE
prsníka

ZDRAVÁ ŽENA

ružová
stužka n.f.

Venuše

Onkomomky

OZ Mamma

HER
klub

Turčianske Venuše
občianske združenie
založené v Martine na podporu žien po onkologickom ochorení prsníka

Ďakujem za pozornosť

NÁRODNÝ
ONKOLOGICKÝ
INŠTITÚT

www.noisk.sk

